

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 38	Utgitt 20 oktober	1937
--------	-------------------	------

Kongelig resolusjon.

21 mai.

Med hjemmel i lov av 12 mars 1937 om endringer i lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931 § 11, punkt 1 bestemmes at de vanlige lønssatser hvorefter erstatning beregnes i tilfelle av krigsulykke forhøies med 100 % og således at laveste lønssats skal være kr. 3 500,00.

Skriv frå Arbeidsdepartementet.

9 oktbr.

I samhøve med § 21 II fyrste leden i lov um motorvogner frå 20 februar 1926, kfr. lov frå 6 juni 1930 og 2 juni 1933 vert for Volda og Ørsta herader, Møre og Romsdal fylke, hermed fastsett følgende avgrensningsfyresegner for skyssing med motorvogn i heradene:

Dei fyresegner som vart fastsette av Arbeidsdepartementet 13 mai 1936 for skyssing av personer med motorvogn innan Volda herad og 3 august s. å. for liknande køyring innan Ørsta herad vert hermed tekne burt.

Dette tek til å gjelda straks.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

11 oktbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Mysen herredstyre, Østfold fylke, i møte 30 september d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 1 november d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer — bortsett fra de i §§ 2 og 3 omhandlede — skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30.

Lørdager lukkes kl. 17,30. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 10. Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15.

11 oktbr. De seks siste hverdager før julaften kan holdes åpent til kl. 19.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2.

A. Utsalgssteder som selger tobakksvarer og artikler for tobakksrøking, spillkort, spaserstokker, prospektkort, aviser, tidsskrifter, frembringelser av have- og jordbruk i naturlig tilstand, ville bær, ville blomster, safter, syltetøi, marmelade, ekte honning, sjokolade, drops, kjeks, konfekt, mineralvann, vorterøl, melk og melkeprodukter, egg, baker- og konditorvarer skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30.

Lørdager kan holdes åpent til kl. 19,30. Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15.

B. På søn- og helligdager holdes med nedennevnte undtagelser helt lukket.

Når 1 mai eller 17 mai faller på søn- og helligdag (dog bortsett fra 1 pinsedag) kan der holdes åpent fra kl. 8,30 til kl. 10 og fra kl. 13 til kl. 19.

Utsalgssteder som kun selger melk og melkeprodukter kan på skjærtorsdag, 2 påskedag, 2 pinsedag og 2 juledag holdes åpne fra kl. 8 til kl. 10.

§ 3. Utsalgssteder som bare selger fisk (herunder ikke tillaget fiskemat), og utsalgssteder som bare selger aviser, tidsskrifter, frimerker og skrivesaker rammes ikke av vedtektenes bestemmelser, kfr. dog den almindelige helligdagslovgivning og for julaftens vedkommende lov av 14 juli 1897.

Vedtekten omfatter heller ikke bensinstasjoner.

§ 4. Utsalgssteder hvor der selges varer for hvilke der foran er fastsatt forskjellige lukningstider, må rette sig efter lukningstiden for de varer som rammes av den strengeste lukningsbestemmelse.

§ 5. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 6. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

11 oktbr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 og lov av 25 juni 1935 § 18 annet ledd stadfester departementet herved som gjeldende fra 1 november d. å. beslutning av Vardal herredstyre, Opland fylke, i møte 18 september d. å. om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder.

Forskriftene får slik ordlyd:

11 oktbr.

Bevertningsstedene skal holdes lukket fra kl. 23 til kl. 8. På lørdager kan det dog holdes åpent til kl. 24. Overtredelse av disse bestemmelser straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

12 oktbr.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre den av Kristiansand bystyre i møte 24 september 1937 vedtatte vedtekt til bygningslovens § 81.

Vedtekten lyder så:

I større bygninger kan bygningsrådet kreve en sådan innredning av kjelleren at den efter bygningsrådets skjønn uten vesentlige omkostninger eller tidsspille kan innredes til splint- og gassikre dekningsrum for bygningens beboere. Bjelkelaget over dekningsrummene med birum skal konstrueres tilstrekkelig solide til å motstå trykket ved sammenstyrting av den overliggende bygning. Dette gjelder ikke hvor bygningen er utført helt i jernbetong, i rammekonstruksjon av jernbetong eller ildfast innklædde jernkonstruksjoner. Bygningsrådet kan hvor det finnes påkrevd stille ytterligere krav for sikring av de planlagte dekningsrum.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

13 oktbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Lista herredstyre, Vest-Agder fylke, i møter 14 juli og 19 august d. å. om forandring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Forandringen gjelder inntil videre fra og med 1 november d. å.

Efter forandringen lyder § 1 så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser holdes lukket på hverdager fra kl. 19 til kl. 8. På lørdager lukkes kl. 18. De siste 6 hverdager før julaften kan der dog holdes åpent til kl. 21.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

13 oktbr.

I medhold av lov om motorvognar av 20 februar 1926, II første ledd, kfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933 bestemmes for Vardal og Østre Toten herreder, Oppland fylke, som gjeldende inntil videre følgende om

13 oktbr. bevillingstvang for erhvervsmessig lastebilkjøring.

På de offentlige veier innen Vardal og Østre Toten herreder må erhvervsmessig lastebilkjøring uten rute ikke drives av andre enn dem som får tillatelse dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående antallet av sådanne tillatelser, takster, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. kan fastsettes av formannskapet etter forslag fra politimesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret til godkjennelse for de strekningers vedkommende hvor det er gitt tillatelse til bilrutedrift. Undertatt fra foranstående bestemmelser er kjøring fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet, samt vei-vesenets transporter.

Når det av hensyn til trafikken er nødvendig å sette inn flere vogner enn dem som har tillatelse, kan lensmannen for enkelt gang gi tillatelse for andre vogner.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

14 oktbr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Øvre Eiker herredsstyre, Buskerud fylke, i møte 29 september d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 november d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer i herredet med undtagelse av Bakke og Fiskum sogn skal på hverdager med de nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30. På fredager kan der holdes åpent til kl. 19. På lørdager lukkes kl. 16.

De fire siste hverdager før julaften kan der holdes åpent to timer lenger enn foran bestemt.

Pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15.

1 mai og 17 mai samt påskeaften holdes helt lukket.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2.

- A. Utsalgssteder for varer i Bakke og Fiskum sogn skal på hverdager med de nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 17,30 til kl. 8. På fredager kan der holdes åpent til kl. 18,30. På lørdager lukkes kl. 16.

De fire siste hverdager før julaften kan der holdes 14 oktbr. åpent to timer lenger enn foran bestemt.

Pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15.

1 mai og 17 mai samt påskeaften holdes helt lukket.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 3.

A. Utsalgssteder i hele herredet hvor der kun selges frukt, sjokolade, mineralvann, iskrem, brød og konditorvarer skal på hverdager med de nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 21 til kl. 8,30.

Pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15.

1 mai og 17 mai samt påskeaften holdes helt lukket.

B. På søn- og helligdager kan der holdes åpent fra kl. 15 til kl. 20.

§ 4. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 5. Utsalgssteder som kun forhandler melk og melkeprodukter, apotekervarer, aviser, tidsskrifter, brevpapir, konvolutter, blyanter og kort går ikke inn under denne vedtekts bestemmelser. Jfr. dog den almindelige helligdagslovgivning og lov om julaften av 14 juli 1897.

Bensinstasjoner omfattes heller ikke av vedtekts bestemmelser.

§ 6. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

Kongeleg resolusjon.

15 oktbr.

I. Med heimel i helselova frå 16 mai 1860, §§ 11 og 4, jfr. lov nr. 15 frå 6 juni 1930, og med heimel i tuberkulose-lova frå 8 mai 1900 § 3 vert stadfesting gjeve på vedtak av Fjell heradstyre, Hordaland fylke, i møte 1 august 1936 um nye ålmenne helsefyresegnar for heradet, epidemifyresegnar og fyresegn um meldeplikt når tuberkuløse sjuke skifter bustad likevel med eit par brigde og ei tilsett tilvising.

II. Dei ålmenne helsefyresegnene som no gjeld for heradet, stadfeste ved kongeleg resolusjon frå 3 februar 1900 med tillegg frå 29 januar 1915 og epidemifyresegnar, stadfeste ved kongeleg resolusjon frå 2 desember 1899, vert sette ut or kraft frå den tid dei nye fyresegnene tek til å gjelda.

Fyresegnene lyder so:

§ 1. Heradet skal vera delt i helsekrinsar med kvar sin tilsynsmann, vald millom medlemene i helserådet.

Tilsynsmennene har i kvar sin krins ei serskild plikt til

15 oktbr. å føra tilsyn med at fyresegnene vert gjennomførde og etterlevde. Dei skal veljast av helserådet i fyrste møte etter nytt heradstyreval og gjer teneste valbolken ut.

Bygningar.

§ 2. Skal ein byggja eller gjera eit større vølingsarbeid på hus, der det skal bu folk året rundt, eller uthus til ein slik bustad, skal ein melda det til næraste lem av helserådet.

Desse bygningsfyresegner gjeld for heradet:

- a. Tuft til nybygg bør veljast på ein stad der det er lett tilgjenge til godt og rikeleg drikkevatt og bra kloakkutlaup.
- b. Avstanden millom stovehus og matbu på den eine sida og privet, stall, fjøs, grisehus eller høsehus på den andre sida må vera minst 10 meter sosant det let seg gjera utan større ulempor. Pelsdyrgard må ikkje leggjast nærare stovehus eller matbu enn 25 meter.
- c. Husa må setjast soleis at det kann koma mest mogeleg sol inn i stove- og soverom. Ikkje noko slags bygnad må setjast upp slik at han tek burt solljos frå grannehus.
- d. Matjorda må takast burt frå hustufta, som skal vera turr og forsvarleg utgrefta, soleis at ein er sikra både mot flaumvatt og grunnvatt.

Greftene skal gå so djupt som det er naudsynt for å få turr kjellar.

Gardsrom og tun skal greftast og jamnast til so det ikkje vert vass- eller søylepyttar. Korkje hustuft, gardsrom eller tun må ha tilsig frå uthus, gjødselopplag eller kloakutlaup.

- e. Stovehus skal byggjast på forsvarleg tett grunnmur av gråstein eller betong minst 30 cm høg over jorda. Der det ikkje er kjellar under huset, skal det vera lufthol i muren på 2 motståande sidor, kvart på minst 150 kvadrat cm. Millom grunnen og golvet i 1 høgda må det vera minst 60 cm og uppå grunnmuren eit isolasjonslag. Golvet i 1 høgda bør vera dubbelt med turt, reint fyll eller papp i millom.
- f. Rom til å bu i skal vera minst 2,3 meter høgt frå golv til tak. Loftrom med skråtak som er etla til å bu i skal ha ei høgda frå golv til minst 2,5 meter der det er høgast og minst 1,25 meter der det er lågast. I rom med skråtak som berre vert nytta som soverom, skal tilsvarende høgda vera minst 2,20 og 1,20 meter.
- g. I stoverom eller soverom må ein ikkje nytta kokeomn minder det er sett upp dampnette med trekkhol til pipa. I alle slike rom og i kjøken skal det vera minst eitt vindauga som kann opnast for frisk luft. I eldre hus der

det ikkje er gangglas, skal det innan eitt år etter at 15 oktbr. desse fyresegnene har teke til å gjelda, setjast inn minst eitt slikt i alle dei rom som her er nemnde.

Glasflata i stoverom skal vera minst $\frac{1}{10}$ av golvflata.

§ 3. Kjellarar skal vera turre, reine og luftige. Soframt det jamt vert ståande vatn i ein kjellar, skal helserådet ha rett til å krevja slik utgrefting av grunnen at kjellaren held seg turr.

Kjellaren skal ha vindauga eller annan opning som det kann luftast gjennom.

For kjellarrom som skal brukast til stadig bustad for folk, til handel eller verkstad, skal desse fyresegnene gjelda: Høgda frå golv til loft skal vera minst 2,25 meter. Jordkan-ten på utsida av muren må på ingen stad vera meir enn 1,25 meter høgare enn kjellargolvet. Murveggene skal utantil vera skilde frå jorda ved ei 60 cm breid luft- og ljøsgrav som skal gå minst 20 cm djupare ned enn kjellargolvet og vera godt utgrefta.

Grunnen under slike kjellarrom skal vera vel utgrefta og fyllt med eit minst 20 cm tjukt lag av pukkstein. Golvet skal vera dubbelt og fyllt med turt fyll. Det nedste golvet skal vera av eit vasstett to, t. d. asfalt, sement eller lik-nande. Det øvste skal vera eit minst 3 cm tjukt, godt saman-ploygd tregolv.

Romet skal ha omn og friskluftventilasjon etter nærare fyresegn frå helserådet. Det skal ha minst eitt vindauga som kann opnast. Vindaugsflata skal vera minst $\frac{1}{10}$ av golvflata.

§ 4. Helserådet kann påleggja folk å flytta ut frå bustad eller rom som har synt seg skadelege for helsa, anten avdi det er våtsamt eller ureinsleg, at der bur for mange folk, eller der er for lite ljøs eller luft.

Det same gjeld for skip, motorbåtar og andre farty.

Skulehus eller anna møtehus må ikkje takast i bruk før helserådet har godkjent det.

Um husdyr.

§ 5. Husdyr med undantak av hund og katt må ikkje hysast i stovehus eller rom der ein har matvaror, og frå dyrehusa må det ikkje koma tilsig til slike rom, til brunn, bekk eller annan stad der ein tek drikkevatt til folk eller fe, eller vatn til verksemdar som umset, handsamar eller lagar til nærings- eller njotingsmiddel.

Um verksemd.

§ 6. Vil ein gå i gang med verksemdar som helserådet meiner kann valda sanitære ulemper ved støv, røyk, ståk, stank, giftgass eller på annan måte, skal planen for anlegget

15 oktbr. leggjast fram for og godkjennast av helserådet, før drifta tek til. Vedkomande lyt då retta seg etter dei fyresegner og pålegg som helserådet gjev for å avvenda helseskadeleg innverknad. Alle slike verksemdar skal helserådet ha tilsyn med. Syner det seg at ei verksemd vert driva med større fåre for folkehelsa enn naudsynt er for slik verksemd, lyt den det gjeld, retta seg etter dei pålegg helserådet gjev til vern mot helsefåren.

§ 7.

Um privet.

- a. Til kvar bustad og fast arbeidsstad skal det høyra eit privet. Privetet må ikkje stå nærare stovehus, matbu, ålmannveg eller sams privat veg enn 10 meter. Frå privetet må det ikkje kunne koma tilsig til desse hus eller stader og heller ikkje til vasstak eller brunn der ein tek vatn til husbruk, til folk eller fe. Det må heller ikkje koma tilsig til vatn som vert bruka i verksemdar der det vert tillaga eller umsett nærings- eller nyttingsmiddel.
- b. Der det jamt samlast mykje folk, t. d. ved faste utstillingsplassar, kommunehus, kyrkjor, bedehus, hotell, skular, verkstader, ungdomshus eller andre møterom, skal det vera privet og urinstader serskilt for menn og kvinner og so store og soleis innreidde som helserådet i kvart høve fastset.
- c. Privetbingar skal vera innklædde og påfyllast strøy so ofte og so mykje at det ikkje vert vond lukt. Bingane må ein tømja minst 1 gong um året, og ellest når helserådet av sanitære grunnar krev det.

Helserådet kan gjeva løyve til at ein innreider privet i serskild bygning eller i annan uthusbygning med mindre fråstand enn 10 meter frå stovehus, matbu og veg eller inne i stovehus, soframt det vert innreidt frostfritt vassklosett eller klosett med baljar som kan flytjast.

Då skal desse reglane gjelda: Det må ikkje kunna koma stank frå privetet til kjøken eller til rom hvor folk held seg eller har matvaror. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan haldast godt att. Det skal ha luftpipe og minst eitt vindauga som kan opnast til fri luft. Sætet skal ha hengslelokk. Brukar ein baljar, skal dei stå i kasse på tett underlag. Ein skal ofte fylla på strøy og so mykje at innhaldet vert dekt. Baljane skal ein tømja før dei er $\frac{3}{4}$ fulle eller oftare um helserådet av sanitære grunnar krev det. Etter kvar tøming skal ein gjera baljane skikkeleg reine.

Privetet skal alltid haldast reint.

- d. Legg ein pissoarar inne i stovehus, skal dei innreidast på same måten som klosettrom i stovehus. Lagar ein urin-

stader andre stader, skal ein fylgja dei nærare fyresegner 15 oktbr. frå helserådet. Pissoarar skal ha utlaup til kloakk eller til ein annan stad helserådet har godkjent. Dei skal haldast godt reine.

Det som gjeld um stank og tilsig frå privet, skal og gjelda for pissoarar.

§ 8. Avfall, skyljevatn og anna ureinske frå hus eller verksemd må ein ikkje kasta kring husveggene, so det kann spreida stank eller vera til sanitær ulempe, men tømja det i faste avfalls- eller gjødseldungar eller godt gøymde søkkegrefter. Der helserådet ser det trengst kann det krevja at avfallet vert brent eller at ein har tette, mura bingar med lokk eller tett kasse til å taka upp avfall og urin frå folk og dyr. Med omsyn på avstand og tilsig gjeld dei same reglar for gjødsel- og avfallsdungar som for privet.

Bingen eller kassen må ein tømja før han er $\frac{3}{4}$ full og innhaldet må vera so dekt at det ikkje gjev stank.

Kloakk må ikkje skjemma offentleg veg eller vegveit. Helserådet kan fastsetja korleis kloakken skal ordnast.

Huseigarar pliktar å syta for at rennestein eller kloakk vert reingjort når det trengst.

I alle vaskar skal det vera vasslås.

§ 9. Sjølvdaude dyr og dyr som er slakta for sjukdom må ein ikkje kasta i elv eller vatn, men brenne dei upp um helserådet krev det, eller grava dei ned djupt nok på stader som ikkje har tilsig til vasstak. I tilfelle smittsam dyresjukdom som det offentlege tek seg av, må ein retta seg etter dei lovfysegner som til kvar tid gjeld i slike høve.

Um reinvatn.

§ 10. Ein må ikkje på nokon måte skjemma ut vatnet i brunn, bekk, eller anna vasstak der det vert teke drikkevatn til folk eller fe, vatn til anna bruk i huset eller til verksemdar som umset eller lagar til nærings- eller njotingsmiddel. Slike vasstak må ikkje liggja nærare enn 10 meter frå privet, urinstad eller gjødselhaug, kloakkutlaup eller ha tilsig derifrå eller frå gjødsla mark. Det må ikkje gjødslast nærare brunn eller vasstak enn 10 meter. Reinwassbrunnar skal på høveleg måte vernast mot overvatn. Ein skal tømja og reinska dei minst ein gong for året eller so snart vatnet viser seg mindre godt eller når helserådet av sanitære grunnar krev det. Dei skal ha ein minst 20 cm høg kant eller karm av vasssett materiale.

Reinwassbrunnar som ikkje er større enn 3 meter på kvar kant skal vera steinsette eller på annan måte klædde på sidone, overbygde og ha hengslelokk.

15 oktbr. Veggene skal vera tette 1 m frå jordoverflata med stampa leire utanpå.

Samlekummar for regnvatn til same bruk som nemnt framanfor skal vernast mot tilsig frå jorda ikring. Dei skal vera overbygde og ha hengslelokk.

Brunnar som fleire huslydar hentar vatn i frå, skal ha heis med fast bytte.

Anna kjørel må ein ikkje bruka i brunnen.

Helserådet kann til kvar tid nekta bruk av drikkevatt som det meiner er helsefårleg.

Um helseskadelege næringsmiddel.

§ 11. Til bruk for folk må ein ikkje by fram, selja eller overføra på annan måte matvaror eller njotingsmiddel som er skjemde eller helseskadelege.

Det same gjeld um bruksting som kann vera skadelege for helse avdi dei inneheld giftige seremne.

Det er forbode å selja matvaror eller njotingsmiddel som er blanda med noko emne som helserådet meiner er skadelege for helse eller som kann løyna at vara er skjemd. Der dette ikkje vert etterfylgt, kan helserådet forby at det vert seld matvaror eller njotingsmiddel som kjem frå eller vert fram-bodne på slike stader der den rette reinsemda ikkje vert fylgd ved tilverkning, handsaming, lagring eller ved sending av varone.

Helserådet kann taka ut til gransking dei vareprøvor som trengst. Helserådet kan millombils forby at det vert seld eller på annan måte overført matvaror eller njotingsmiddel som er kome frå eller selde på stader der det finst tilfelle av fårleg smittsom sjukdom (her medrekna basillebærarar), som kann verta spreidd med varone.

Når det trengst, kann helserådsordføraren gripa inn på vegne av helserådet, men han må snarast råd er leggja saka fram for rådet. Helserådet kann gjera vedtak um at varor som det syner seg er skadelege, skal gjerast til inkjes eller på annan måte gjerast uskadelege på seljaren sin kostnad.

§ 12. Kjøtt og fisk til sal må transporterast i reine, tette og tildekte kassar. Slike varor må minst mogeleg rørast med fingrane og ikkje på nokon måte av andre enn dei som handlar med varone.

§ 13. Fjøs skal vera ljose, reine og vel utlufta. Det skal vera rundvask minst ein gong for året. Golv, vegger og alt innbu skal ein då vaska med varmt såpevatn og so lufta med gjenomtrekk i fleire dagar. Kyrne må haldast reine.

Mjølkekjørel og mjølk må handsamast med den største reinsemd. Å drikka av mjølkespanna eller lokka på mjølke-

spanna er forbode. Mjølkk og fløyte må ein aldri ha ståande i 15 oktbr. rom der folk til dagleg held til eller i sovrom, fløyte til syring undanteke når han vert gøynd i kopp med tett lokk.

I kvart fjøs skal det vera vaskefat, såpe og reint handklæde. Den som mjølkar skal gå med reint ermforklæde og må før mjølkinga såpevaska hendene sine. Likeins må jur og spener turkast vel med rein klut og vaskast når det trengst. Mjølka må ein snarast råd er bera ut or fjøset. Er det sjukdom i buskapen, eller otte for smittsam sjukdom i huslyden, skal alt sal av mjølk og annan budrott stogga. Tilfellet må ein melda til næraste helserådslem som skal granska saka nærare og gjeva melding til ordføraren i helserådet.

§ 14. Det er forbode å føra i handel mjølk frå kyr som har kalva for mindre enn 5 dagar sidan, eller som lid av tuberkulose, miltbrand, jursjukdom, blodforgiftning (septikæmi), langvarig diarré eller andre sjukdomar som det fylgjer feber med. Likeins er det forbode å selja mjølk frå kyr som ein gjev slike lækjemiddel som kann gå over i mjølka. Helserådet kann forby at det vert selt mjølk frå stader der folk lid av smittsam sjukdom. For tæringssjuke gjeld dei avgrensingar som fylgjer av fyresegnene i § 10 i tuberkuloselova frå 8 mai 1900.

Kvar fjøseigar eller mjølkehandlar med bustad i heradet har plikt til, når helserådet krev det, å leggja fram vitnemål frå autorisert dyrlækjar um helsetilhøva for buskapen soframt ein har mistanke um at der er skadelege helsetilhøve.

§ 15. *Um meieri, ysteri og mjølkeutsal.*

- a. Meieri, ysteri og mjølkeutsal må ein ikkje innreida eller taka i bruk før helserådet har fått melding og gjeve si godkjenning.
- b. Rom der mjølk og mjølkeprodukt vert umsette og tillaga skal vera ljose og ha godt luftskifte. Golv, vegger, tak og diskar skal vera i slik stand at dei lett kann haldast reine med vask. Diskar og golv må ein vaska vel kvar dag, vindaugo og dører minst kvar veke og vegger og tak minst kvart fjordungsår. Målereidskap og kar må vera reine. Flugor må haldast burte.
- c. Tobakkkrøyking og spyting i roma er forbode. Der må vera lett tilgjenge til vaskevatn, såpe og reint handklæde.
- d. Dei som arbeider med varone skal ha på seg heilt kvitt forklæde. Kvinnone skal og ha kvitt hovudplagg som gøymer håret.
- e. Mjølk og mjølkeprodukt må ein ikkje ha saman med andre varor som kann gjeva usmak, skjemma dei eller på nokon måte gjera dei ureine.

- 15 oktbr. f. For meieri og ysteri som har utsal av mjølk eller mjølkeprodukt gjeld dessutan fyresegnene i § 16 um krambuder.
g. I alle meieri, ysteri og mjølkeutsal skal vera uppslege eit eksemplar av desse fyresegnene.

§ 16.

Um krambuder.

- a. Alle krambuder skal haldast reine og godt utlufta. Utanfor inngangsdøra skal det vera fotskraper. Bord og disk der ein sel nærings- eller njotingsmiddel ifrå, skal vera dekt med ei plate av slipt stein eller anna ugjenomtrengelegt to. Golv, diskar og vekter skal ein kvar dag gjera reine, vindaugo og dører minst kvar veke, og krambud og lager må ha hovudreingjering minst kvart halvår. Turrfeiing er forbode, likeeins spytting på golvet.

Finn helserådet at det trengst kann det påby spyttkoppar. Det kann og fastsetja kva form og storleik dei skal ha. Botnen i spyttkoppene må vera dekt med sagmo, torvstrøy eller liknande. Ein må dagleg gjera dei reine og brenna inhaldet.

- b. Krambuder der matvaror eller njotingsmiddel vert til-laga, lagra eller selde, må ein ikkje nytta til soverom eller kjøken. I slike krambuder skal det vera reint vaskestell, såpe og reine handklæde og alle som handsamar varone skal ofte vaska hendene sine.
c. Matvaror skal vernast mot støv og annan ureinskap, både i krambudene og i tillagings- og lagerrom. Varone må ikkje stå på golvet der dei vert til meins for reingjeringa, men setjast i vel reinhaldne og tildekte kar, skuffor, skåp med dører, hyllor med forheng eller liknande.

Vekt og målereidskap må vera reine når dei er i bruk. Seljaren må ikkje pakka matvaror inn i avisor eller ureint papir.

Når varor vert førde umkring, må dei vernast mot regn, støv eller anna tilsøling.

- d. Tobakksrøykjing er forbode i rom der ein sel matvaror. Kundane må ikkje sitja på eller hanga utover disken. Dei må heller ikkje halda til i krambuda i utrengsmål.
e. Kundane må ikkje røra andre matvaror enn dei kjøper. Prøvor som ein har smaka på må gjerast til inkjes og ting som er bruka til det, t. d. kopp, skei eller liknande må straks reingjerast og kokast.
f. I kvar krambud skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

Um bakeri.

15 oktbr.

§ 17.

- a. Bakeri og rom som står i ope samband med det skal vera romslege og ljose med vindaugo som let seg opna. Dei må ikkje nyttast til soverom.

Gulv og tak må vera slik at ein lett kann halda dei reine.

Uvedkomande ting som kann føra med seg støv eller vond lukt eller som kann vera til meins for reingjeringa må ikkje finnast i slike rom. Heller ikkje må ein vaska klæde der.

- b. Golva må gjerast vel reine kvar dag når arbeidet er slutt, vindaugo og dører minst ein gong kvar veke og vegger og tak minst kvart fjordungår.

Medan reingjeringa står på må ein ikkje ha bakverk inne i bakeriet. Hyllor og skåp må alltid haldast fri for støv. Bord og alle ting som vert nytta til bakinga må ein halda vel reine, og dei må vera lette å flytta. Turr feing er forbode.

- c. Smør, mjølk og anna som ein nyttar i bakverket må ein ha i reine attletne kar. Deig og slikt som ein stryk utover bakverk må ein ikkje laga meir av enn som trengst for dagen. Strykeviskar og annan bakarreidskap må gjerast godt reine for kvar gong dei er nytta.

- d. Mjølsekker må ein sopa godt av før ein tek dei inn i bakeriet og tømme dei so ikkje baketroget vert skjemd på nokon måte. All brensel må liggja i serskilde kasser og ikkje slengd utover golvet. Oske og anna avfall må ein kvar dag ta ut or bakeriet.

- e. All slags bruk av tobakk og spytting på golvet er forbode. Pipe, tobakk og fyrstikkor må ein ikkje leggja slik at bakervarone kann verta skjemde. Uvedkomande må ikkje opphalda seg i bakeriet.

- f. I kvart bakeri skal det vera vaskestell, såpe og reine handklæde. Bakarane må alltid reinska neglane og vaska hendene og underarmene sine vel før og etter kvar deig- og brødlaging. Likeins må dei vaska hendene etter dei har nytta klosettet.

Alltid medan bakinga står på, skal bakarane ha på kvitt, reint lereftsklædnad som dei ikkje må bruka utanfor bakeriet og vaska minst 2 gonger i veka.

- g. Folk som har sår, svull eller utslett på armar eller hender må ikkje ha arbeid i bakeri.

Brød og anna bakverk som blir bore rundt og sendt ut, skal liggja i korgar eller kassar som er attletne, eller

15 oktbr. ha ein overbygnad, eller ein tett fastbunden rein presenning.

- h. I kvart bakeri skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

§ 18.

Um boksamlingar.

- a. Bøker må ein ikkje låna ut til folk når anten dei sjølve eller huslyden deira har smittsam sjukdom.
- b. Bøker som er lånte ut til folk der det bryt ut smittsam sjukdom, må ein desinfisera eller brenna etter nærare avgjerd av ordføraren i helserådet.
- c. Alle bøker i offentlege boksamlingar skal ein gong um året verta ettersedde av den som styrer boksamlinga, og tilsynsmannen i helserådet. Bøker som er fælt sulka og ille medfarne, skal ein då taka ut or boksamlinga og brenna.

§ 19.

Um smittsame sjukdomar.

- a. Når nokon som lid av smittsam tuberkulose skifter bustad, skal det meldast til ordføraren i helserådet både av han som den sjuke flytter ifrå og av han som den sjuke flytter til.
- b. Kvart sjukdomstilfelle som ein kann tru er fårleg og av smittsamt slag, skal kvar husbond syta for at den sjuke vert skild frå andre so godt som det er høve til det, og gjeva melding um sjukdomstilfelle til ordføraren i helserådet (sjå helselova frå 16 mai 1860 § 14).

Avstengjinga gjeld både den sjuke og den som steller med han. Det same gjeld sengklæde, gangklæde og andre ting som vert bruka eller som den sjuke har bruka dei næraste dagane før sjukdomen braut ut. Matvaror må ein ikkje ha ståande i det romet der den sjuke er. Heller ikkje må uvedkomande folk få koma inn til den sjuke.

Før lækjar er komen og har gjeve nærare fyresegnar, må samkveme millom sjukestaden og andre stader vera minst mogeleg. Folk som høyrer til same huslyd som den sjuke, må ikkje utan i naudhøve koma på møte eller i samlingar. Møte eller samlingar må ein ikkje halda i hus eller på tun der det er smittsam sjukdom utan løyve frå helserådet.

- c. Frå slike stader må sal av matvaror halda upp til det vert gjeve løyve av lækjaren. Born frå slike heimar må ikkje koma i skule, før lækjaren har gjeve løyve til det. Skulde sjukdomen vera hjå ein lærar som bur i skulehuset, må skulen stengjast til lækjaren har gjeve nærare fyresegn. So snart ordføraren i helserådet har fått melding um tilfelle av smittsam sjukdom og dei rådgjerdar som er

tekne for høvet, skal han gjeva dei fyresegner og ta dei 15 oktbr. rådgjerder som tilfellet krev.

Utanbygds folk må ikkje setjast burt i heradet på offentleg kostnad minder det ligg fyre vitnemål frå lækjar um at vedkomande ikkje lid av nokon smittsam sjukdom og heller ikkje kjem frå smitta hus som ikkje er desinfisera.

- d. Gangklæde, sengklæde og andre bruksting som har vore nytta av folk med smittsam sjukdom eller har vore i same romet som den sjuke, må ikkje avhendast til andre før dei er forsvarleg reingjorde etter fyresegn frå ordføraren i helserådet.
- e. Rom, der folk med smittsam sjukdom har halde til, må reingjerast etter fråsegn frå helserådet og dei må ikkje takast i bruk før dei er reingjorde.
- f. Skuleborn som læraren trur har uty, skabb eller anna avåt som lett kann koma over på andre, skal sendast heim og ikkje ha tilgjenge til skulen før dei er reine.

Likeins skal læraren nekta skuleborn å koma på skulen når det er smittsam sjukdom i heimen deira. Forbodet gjeld inntil lækjar er rådspurt.

§ 20.

Almenne fyresegner.

- a. Eigar eller leigar av hus er kvar for seg ansvarleg for at alle plikter som er nemnde i desse helsefyresegnene vert oppfylde.
- b. Dersom nokon innan den fristen som helserådet set ikkje gjer si plikt etter desse fyresegnene og lovlege vedtak av helserådet, kann helserådet syta for å få det gjort på hans kostnad.
- c. Motstand eller brot mot desse fyresegnene skal meldast til ordføraren i helserådet so snart råd er og vert straffa etter lova (jfr. straffelova § 357).
- d. Heradstyret syter for å få prenta helsefyresegnene so dei kann verta delt ut til kvar huslyd i heradet. Serprent av paragrafane 15, 16, 17, 18 og 19 skal vera uppslegne på alle dei stader som desse paragrafane handlar um.
- e. Ordføraren i helserådet kann ta avgjerd på vegne av helserådet der det trengst snar avgjerd. Saka vert då å leggja fram på fyrste helserådsmøte.
- f. I ymse serhøve kann helserådet gjera lempingar og avvik frå desse fyresegnene.
- g. Desse fyresegnene tek til å gjelda 3 månader etter at dei har fått kongeleg stadfesting.
- h. Um serlege helse- og næringsmiddelfyresegner som gjeld for heile landet, sjå liste i Lovtidende 1 avd. nr. 5, side 165—66 for 1937.

15 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930 og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av herredstyrene for Jøssund, Bjugn, Stjørna og Nes, Sør-Trøndelag fylke, i møter henholdsvis 11 mars, 24 og 29 april og 12 juni 1935, om nye likelydende helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med noen foretatte endringer og en tilføiet henvisning.

II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for nevnte herreder, for Jøssund, stadfestet ved kongelig resolusjon av 14 november 1899, for Bjugn, Nes og Stjørna, stadfestet ved kongelig resolusjon av 1 mai 1897 som gjeldende for daværende Bjugn herred som dengang omfattet også nuværende Nes og Stjørna herreder og de ved kongelige resolusjoner av 7 juli 1922 og 23 april 1926 stadfestede tillegg til helseforskriftene for Stjørna og Bjugn, samt de for herredene gjeldende epidemiforskrifter, for Jøssund, Bjugn og Stjørna stadfestet ved kongelig resolusjon av 24 juli 1901 og for Nes stadfestet ved kongelig resolusjon av 8 desember 1900, opheves alle fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har i hver sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte etterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer til neste valg.

§ 2. Ved opførelse eller flytning av beboelseshus skal melding skje til helserådets ordfører eller til vedkommende tilsynsmann.

Følgende skal iakttas:

- a) Hustomt skal velges på et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b) Avstanden mellem våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hønsehus på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c) Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den plass en har til rådighet gir anledning til, og intet hus må anbringes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelseshus.
- d) Grunnen under våningshuset skal være vel avgrøftet for grunn og overvann. Matjorden skal fjernes før opførel-

sen. Gårdsplassen må tørrlegges, og planeres slik at der 15 oktbr. ikke kan dannes vann- eller sølepytter.

- e) Våningshus skal helt hvile på undermur av gråsten eller betong. Murens høide over grunnen skal være minst 30 cm. Den skal være forsvarlig tettet og forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort så fremt der ikke er kjeller. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1 etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.
- f) Gulvet i første etasje skal være dobbelt med tørr fyll mellom gulvene.
- g) Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak, skal være minst 2,5 meter høit fra gulv til loft. Når loftsrum innredes med skråtak og aktes benyttet til beboelse, skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1,5 meter. Fra skråtakets høieste del skal det være minst 2,5 meter til gulvet.
- h) I hvert beboelsesrum skal der være minst et slagvindu. Vindusflaten i beboelsesrum må ikke være mindre enn 1/10 av gulvflaten.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis der jevnlig samler sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjellere skal ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling. Kjellere må ikke benyttes til beboelses- eller soverum uten helserådets tillatelse.

§ 4. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet eller overfylling med beboere har vist sig å være skadelig for helsen.

§ 5. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal der anbringes hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses i beboelsesrum eller i rum som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til våningshus, matbod, brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette særlige regler for husdyrhold. Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

15 oktbr.

§ 7.

- a) Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet der må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.
- b) Ved bygninger eller steder hvor der jevnlig samles mange mennesker, f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der være priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c) Privetbinger skal være innklædd og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene holdes tildekket. Bingene skal tømmes så ofte at overfylling ikke finner sted. Under alle omstendigheter minst 2 ganger årlig eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner krever det.

Med helserådets samtykke kan der innrettes privet i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra våningshus, matbod og vei eller inne i våningshus når der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne ordentlig rengjøres.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Pissoarer er undergitt de samme bestemmelser som priveter.

§ 8. Sjøppel, feieskarn eller annet avfall såvel fra beboelseshus som fra bedrifter skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bortbringes til sted som dertil måtte være anvist av helserådet. Anvendes

kasser skal de tømmes og rengjøres føre enn de blir ganske fulle 15 oktbr. og så ofte at stank undgås, og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere allfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord, og de skal anlegges slik at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nydelses- eller næringsmidler.

Søppelvann og skyllevann og lignende må ikke slås like utenfor husdøren eller i nærheten av våningshus og matbod, men i godt tildekkede synkebrønner eller synkegrøfter, som ikke må ligge våningshus, matbod eller alfarvei nærmere enn 10 meter, og således at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr o. s. v. eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Åtsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke komme tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

§ 9. Transport av gjødsel på offentlig vei skal foregå på sådan måte at intet av betydning spilles. I tettere bebygget strøk og på marker som har heldning til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke oplegges eller spres nærmere brønn eller annet sted hvorfra vann tas til bruk som foran nevnt enn 10 meter, og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 10. Brønn, bekk eller annet vann hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nydelsesmidler, må ikke forurenses på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann

15 oktbr. tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplager nærmere enn 10 meter eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner som ikke er større enn 2 meter på hver kant skal være stensatt eller på annen måte klædd på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen. De skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

§ 11. Ved anlegg av bedrifter som helserådet antar kan volde sanitære ulemper skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg som helserådet gir til forebyggelse av sanitær fare eller misligheter.

§ 12. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten derved at de inneholder giftige bestanddeler. Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet ansees skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet forby at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nydelsesmidler som kommer fra eller falholdes på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfeller, eller finnes noen basillebærer av sådan sykdom som kan utbres ved varene. Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 13. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel 15 oktbr. luftet. Storrensjøring skal foretas minst én gang om året. Gulv og vegger, tak og alt inventar vaskes med grønnsåpe og varmt vann, forsåvidt ikke vegger og tak er kalket, og fjøset luftes med gjennemtrenk i flere dager. Kalkede vegger og tak overkalkes en gang årlig.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal der være vaskevannsstol og vaskefat, såpe og håndklær. Den som melker skal ha på sig et rent armforklær og skal før melkingen såpevaske sine hender. Er kuene tilsølet på jur, spener eller bakpart, må de vaskes der grundig før melkingen og efter tørres godt med en ren tørr klut.

Melken må snarest bringes ut av fjøset. Melk må såvidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar som den opbevares i være tildekket.

Under ingen omstendighet må dog melk opbevares i soverum eller i rum hvor syke opholder sig. Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses og forholdet meldes til nærmeste helserådsmedlem som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning til helserådets ordfører snarest.

§ 14. Forskrifter for butikker.

Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Tørrfeining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker; deres bunn skal dekkles med fuktig sagmugg, torvstrø eller lignende. Spyttbakkene skal rengjøres hver dag og innholdet brennes. På iøinefallende sted skal der finnes opslag om at spytning på gulvet er forbudt.

Butikker, hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor melk og matvarer som skal selges blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske sine hender.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet såvel i butikkene som i tilberednings- og lagerrommene. Varene skal anbringes i vel renholdte og tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lignende. Vekt og målredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer, skal være rene når de brukes.

I melkeutvalg må der ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren

15 oktbr. forbudt å pakke matvarer inn i aviser eller urent papir. Der skal iakttas renslighet ved innpakningen. Man må f. eks. ikke blåse posene op eller væte fingrene i munnen.

Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning. Brød og brødvarer må innpakkes i papirposer — et brød i hver pose — og pakkes i tette kasser. For å undgå forurensning av kaker og lignende bør den som selger disse benytte kakeklype.

Tobakksrøkning er forbudt i butikker, hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakksrøkning skal finnes på et lett iøinefallende sted i vedkommende butikk.

I hver butikk skal der være opslått et særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

§ 15. Bakerier, slakterier, meierier og andre produksjons- og opbevaringssteder for matvarer skal til enhver tid stå under helserådets kontroll, og eierne skal være forpliktet til straks å utføre de pålegg som helserådet måtte finne nødvendige til forhindring av at matvarer forurenses eller bederves.

§ 16. Når en tuberkuløs syk forandrer bopel skal melding derom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler såvei den syke selv som den husvert hvorfra og den hvortil vedkommende flytter.

Ved bortsettelse av personer skal der skaffes attest for at såvel den som utsettes som forpleieren og dennes husstand ikke lider av akutt smittsom sykdom. Det er forbudt kvinner som lider av venerisk sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.

Ved optreden av sykdomstilfelle, som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har å gjøre anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike å dra omsorg for betryggende avsondring.

Mellem den syke og den som pleier ham (henne) og husets øvrige beboere må ikke være noe personlig samkvem.

Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter eller som den syke har benyttet i de nærmeste dager før sykdommen brøt ut. Fødevarer må ikke opbevares i de rum hvor den syke oppholder sig.

Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må alt samkvem mellom det sted hvor sykdommen er optrått og andre steder ophøre. Særlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke ha noe sam-

kvem med andre og ikke på noen måte delta i møter eller sammenkomster. 15 oktbr.

Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig hvor den syke ligger. Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed må ikke holdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

Når læge er kommet til stede skal han foreløbig treffe de anordninger og forføininger med hensyn til avsondringen av den syke, hans husfeller og omgivelser og om rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i ethvert fall nøie efterkommes, og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helse-rådet eller dets ordfører.

Leveres der melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrått, må dette opphøre inntil til-latelse er meddelt av den tilkalte læge.

Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrått må ikke søke skole før tillatelse er meddelt av den tilkalte læge. Optrer sykdommen i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må skolen lukkes, inntil lægen har gitt nærmere bestemmelse.

Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i den anledning trufne forføininger er kommet til helse-rådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige.

Skolebarn som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom eller øiensykdom skal sendes hjem av læreren, som må gi dets foreldre beskjed om, at barnet ikke må komme på skolen igjen før det er rent og smittefritt. På samme måte skal skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

Rum hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig, skal renses efter anvisning av helserådets ordfører.

Med hensyn til basillebærere skal forholdes efter pålegg av helserådets ordfører for hvert tilfelle:

Lik av personer som er død av smittsom sykdom utenfor herredet må ikke bringes inn i herredet uten helserådets til-latelse, og bare under iakttagelse av de forsiktighetsregler som helserådet måtte bestemme.

Gang- og sengkler og andre gjenstander, som har vært benyttet av personer som har lidd av smittsom sykdom eller henstått i rum hvor disse personer har opholdt sig, må ikke

15 oktbr. avhendes eller overlates andre til bruk, forinnen de er rensset efter helserådets nærmere bestemmelse.

§ 17. Om offentlige boksamlinger.

Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas: Bøker må ikke utlånes til personer lidende av akutt smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene, før de utlånes til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

§ 18. Fiskehoder og annet fiskeavfall som henges til tørring eller legges i kompost, må ikke anbringes slik at de omboende sjeneres av stanken. På tettere bebyggede steder er det forbudt å anbringe slike saker.

§ 19. På båtlosjier skal der gjøres rent hver dag og vaskes minst 2 ganger i uken. Der skal finnes et tilstrekkelig antall og store nok spyttebakker som skal rengjøres hver dag. Spyting på dørken er forbudt. Skottet mellom opholdsrum og motorrum skal være så tett at exhaustgass ikke trenger gjennom. Der skal påsees at intet ligger og råtner under dørken samt at kjølvannet er friskt. Notbas eller hovedsmann har å påse at forholdsreglene overholdes.

I skogshytter skal der feies daglig efter at gulvet er dynket med vann eller strødd med sne. Det er forbudt å spytte på gulv, vegger eller innbo. Renslighet med matkopper og spisestell må iakttas. Sjøppel, avfall, urin og annet søl må ikke kastes utenfor døren eller omkring husveggene. Arbeidsgiveren skal sørge for at huset er rengjort og i forsvarlig stand. Når et arbeidslag reiser, plikter det å gjøre rent efter sig. Arbeidslagene bør helst velge sig i mellom en ordensmann der er ansvarlig for renholdet.

Tjenerhold.

§ 20. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

Overholdelse av helseforskriftene.

§ 21. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de forføyninger som påhviler ham i henhold til helseforskriftene eller de av helserådet i hvert tilfelle lovlig fattede beslutninger, kan helserådet la forføyningene utføre på ved-

kommendes bekostning. Hvor der er tvil om hvem som i til- 15 oktbr.
felle skal etterkomme et påbud, har helserådet å holde sig til
eieren.

Under særegne forhold kan helserådet innrømme avvikel-
ser fra helseforskriftene.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på
helserådets vegne hvor en hurtig beslutning kreves og det ikke
er tid til å vente på samlet helserådsmøte. Saken forelegges
derefter snarest mulig for helserådet.

Overtredelse av helsevedtektene eller de med hjemmel av
samme gitte forskrifter straffes efter den til enhver tid gjel-
dende lov.

Disse forskrifter trer ikraft 3 — tre — måneder efterat
de er stadfestet.

Om særlige helseforskrifter og næringsmiddelforskrifter
m. v. som gjelder for hele landet, se fortegnelse i Norsk Lov-
tidende 1 avd. nr. 5 for 1937 (side 165—66).

Kongelig resolusjon.

15 oktbr.

I medhold av § 35 i lov om sild- og brislingfiskeriene av
25 juni 1937 nr. 20 fastsettes herved, at under stor- og
vårsildfisket skal inntil videre gjelde følgende

Bestemmelser.

1. Til fiske med snurpenot som settes ut eller snurpes fra
to båter, er det forbudt å bruke mere enn én motorbåt.
2. Til fiske med snurpenot som settes ut fra én båt (motor-
skoite, motor-gavlbåt eller lignende) er det forbudt å
bruke motorbåt som hjelpebåt (ørebat).
3. Fiskeridirektøren kan fastsette sådanne nærmere for-
skrifter som finnes nødvendige for å forebygge at der
under snurpenotfiske opstår uorden eller kollisjoner på
fiskefeltet som følge av at der brukes motorbåt til snurpe-
notfiske.
4. Overtredelser straffes med bøter efter lovens § 80.

Kongelig resolusjon.

15 oktbr.

I.

I henhold til lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 26, lov
om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med
tilleggslover av 18 september 1909, 6 juli 1923 og 16 juni 1933
§§ 1, 41, 52, og 54, og sjømannsloven av 16 februar 1923
nr. 1 § 57 utferdiges sålydende

Forskrifter om kotholdet på norske skib.
§ 1.

1. Bestemmelsene i disse forskrifter kommer til anvendelse
på alle norske skib i utenriks fart og i fart på Svalbard

15 oktbr.

og på fartøier som brukes til hvalfangst. For andre fangstfartøier enn de som brukes til hvalfangst og for fiskefartøier gjelder bestemmelsene ikke, selv om fartøiene anløper en utenlandsk havn, når dette står i forbindelse med deres bruk i fangst- eller fiskerivirksomhet.

Bestemmelsene i § 6, første, annet og tredje ledd gjelder for alle skib.

Skib av krigsmarinen er ikke underkastet forskriftenes bestemmelser.

2. I det eller de rum som anvendes som spiserum for mannskapene på de skib som forskriftene gjelder for, skal det slås op et utdrag av bestemmelsene. Handelsdepartementet fastsetter hvad som skal tas med i dette utdrag.
3. Ombord på de samme skib skal det fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer være en håndbok i matstell som er godkjent av departementet. Den skal foruten anvisninger for tilberedning av kosten inneholde en veiledning i bedømmelse og opbevaring av proviant og i sammensettning av kosten.
4. Også på fartøier i innenriks fart, på andre fangstfartøier enn de som brukes til hvalfangst, og på fiskefartøier plikter rederen og føreren å sørge for at mannskapet får god og tilstrekkelig kost og for at provianten blir forsvarlig opbevart.
5. For dem av besetningen som er av farvede folkeslag, kan det efter overenskomst anvendes særskilt kosthold. Det påligger skibsføreren å sørge for at det er godt og forsvarlig.
6. For passasjerer kan det på samme måte anvendes særskilt kosthold.
7. Ved utenriks fart forstås i disse forskrifter fart mellom norsk og utenlandsk havn og mellom havner i utlandet.

§ 2. Av de proviantsorter som er påbudt i listen i § 7, skal det ved skibets avgang fra havn være så stor forsyning ombord at mannskapet kan få det som det efter listen skal ha, selv om reisen skulde ta lengere tid enn almindelig.

Av hårdt brød og mel til brødbakning, salt kjøtt og salt fisk eller klippfisk, smør eller margarin, erter og gryn, sukker, tørret frukt eller syltetøi, melk (kondensert, sterilisert eller tørr), kaffe og vann til kosthold skal det i utenriks fart og i fart på Svalbard være tilstrekkelig forsyning ombord for minst det dobbelte av den tid som antas å ville gå med til reisen til den første havn som det er bestemt at skibet skal anløpe og hvor proviant kan fås når det gjelder et maskindrevet skib, og for tre ganger så lang tid når det gjelder et seilskib. Det kreves dog ikke forsyning med de nevnte pro-

viantsorter for mere enn 3 uker utover den tid reisen anslås 15 oktbr. å ville ta på maskindrevne skib og for mere enn 6 uker på seilskib.

§ 3. Det påhviler skibsføreren å skaffe god og frisk proviant og å la foreta den undersøkelse av proviantens kvalitet og innpakning og av drikkevannet som efter den forestående reises lengde og omstendighetene for øvrig er påkrevd.

§ 4. På skib som skal drive fangst i farvann sønnenfor 33° n. br. og som ikke minst hver måned vil anløpe havn hvor ny proviant kan fås, skal skibsføreren la den i § 3 omhandlede undersøkelse av den proviant som aktes tatt med for reisen foreta enten av stuerten sammen med en av de eldste av skibets mannskap eller av to av Sjøfartskontoret, i utlandet av norsk konsul eller av stedets sundhetsmyndigheter, opnevnte menn. Skibets fører eller en av styrmennene skal være til stede ved undersøkelsen.

Når undersøkelsen finner sted i land ved opnevnte menn, skal de gi en skriftlig erklæring om resultatet. Erklæringen sendes med provianten ombord og heftes ved dagboken. Ellers skal det gjøres innførsel i dagboken om undersøkelsen og resultatet av den. Innførslen undertegnes av dem som har foretatt undersøkelsen.

Den proviant som er godkjent skal, hvis undersøkelsen foretas i land, straks i besiktelsesmennenes påsyn pakkes inn på en slik måte at de ved forsegling, plombering eller annen hensiktsmessig forholdsregel kan hindre at den byttes om.

§ 5. Provianten skal opbevares i særskilte, godt ventilerede rum som ligger slik til og er således innrettet at provianten er mest mulig beskyttet mot solvarme og varme fra skibets maskinanlegg.

Provianten skal være gjenstand for stadig eftersyn. Minst 1 gang hver uke skal skibsføreren sammen med stuerten — den kokekyndige mann hvor stuert ikke has — foreta en undersøkelse av alle matvarer og av vannet. Den lufting, tørking eller rensing som er nødvendig må da finne sted. Det som er bedervet — råttent, muggent eller middet — skal straks fjernes fra den friske proviant og må ikke brukes, da kokning ikke beskytter mot mulig utviklede gifter.

Om undersøkelsen og dens resultat — hvad som er funnet godt, brukbart eller bedervet — skal det gjøres innførsel i dagboken. Innførslen undertegnes av dem som har foretatt undersøkelsen.

§ 6. Ferskvann til drikke og matlagning skal føres på jerntanker som innvendig er belagt med cement eller et annet stoff som hindrer forrustning. Tankene skal holdes fullstendig rene. Minst to ganger hvert år skal de rengjøres grundig.

15 oktbr. Tanker som benyttes både til spekk-tanker og vanntanker må renses omhyggelig før det igjen fylles vann på dem, når de har vært brukt til spekk.

For tilkomst ved rensing skal alle tanker være forsynt med et tilstrekkelig stort hull. På skib som bygges herefter må tank som rummer 2 tonn eller mere være forsynt med et så stort hull at en voksen mann kan komme ned i den.

På skib som bygges herefter må vanntanker som er ut-satt for solvarme eller for varme fra skibets maskinanlegg beskyttes mot slik varmepåvirkning.

Vannet skal tas fra offentlig vannverk når det er anled-ning til det. Hvis det er mulig å få annet vann, må vannet ikke fylles fra elv i havneby med mindre stedets sundhets-
autoriteter eller den norske konsul har erklært at det er godt.

Ved mottagelsen skal vannet undersøkes av fører eller styrmann og kasseres hvis det er urent eller brakt.

Kan en ikke få godt vann, skal det som erholdes kokes før det brukes til drikkevann. Vann som blir råttent under reisen, men allikevel må nyttes, og alt det vann som fylles i tropene eller i havner hvor det hersker kolera, dysenteri eller tyföse sykdommer, skal behandles på samme måte, med min-dre en får skriftlig erklæring fra stedets sundhetsautoriteter eller den norske konsul for at vannet anses fritt for smitte. Attesten må heftes ved dagboken. Når vannet i henhold til det som her er bestemt, skal kokes, må det sørges for at mann-skapet ikke får adgang til å drikke ukokt vann.

Kokt drikkevann skal tilsettes te, havremel, citronsaft (lemonjuice eller limejuice) eller et passende drikkesalt.

Dårlig eller bedervet vann skal ved første anledning er-stattes med friskt. Tankene må da tømmes fullstendig og renses omhyggelig før det friske vann fylles på.

Alt vedrørende vannet: forsyning, undersøkelse, even-tuelle attester, forråtnelse under reisen, kokning o. s. v. føres inn i dagboken.

§ 7. Av de forskjellige proviantsorter skal besetningen minst ha følgende rasjoner:

Dagsrasjon.

En manns kost eller rasjon pr. dag er:

1. Brød, så meget som det spises. Ved proviantering be-regnes:

Av mel til brødbakning	400 gr.
eller av mykt brød	600 »
Av hårdt brød	50 »

2. Fersk kjøtt av enhver sort, ben iberegnet, når det gis

500 »

3. Salt kjøtt, ben iberegnet, når det gis	400	gr. 15 oktbr.
Hermetisk kjøtt når det gis	250	»
Tørret kjøtt når det gis	300	»
Sammen med de her nevnte rasjoner av salt,
hermetisk eller tørret kjøtt gis salt eller
ferskt flesk	100	»
Salt, hermetisk eller tørret kjøtt kan også gis
uten flesk. I så fall økes rasjonene med en
tredjedel av det anførte.		
4. Fersk fisk, beregnet i rensset tilstand, når den gis	500	»
Hermetisk eller salt fisk eller klippfisk, når den
gis	350	»
Tørret fisk når den gis.	300	»

Ukerasjon.

De følgende mengder angir rasjonene for en uke, når ikke noe annet er sagt:

5. Natursmør eller margarin	600	»
6. Sukker	500	»
7. Egg, friske eller preserverte	100	»

Det som går med til matlagning av smør eller margarin, sukker og egg er ikke regnet med i de ovennevnte kvanta.

8. Ost med ikke mindre enn 20 pct. fettinnhold ..	175	»
9. Kaffe, rå	225	»

eller

{ tørrmelkkakao med sukker	350	»
{ og kaffe, rå	100	»

eller

{ kakaopulver	130	»
{ sukker	150	»
{ kondensert usukret melk	230	»
{ og kaffe, rå	100	»

10. Te	25	»

Te til tilsetning av kokt drikkevann er ikke medregnet heri.

11. Poteter eller, når slike ikke kan fås til en rime-
lig pris, jams eller batater (sweet potatoes)
eller andre rotfrukter eller grønnsaker som er
skikket som erstatning for poteter, friske ..	4000	»
eller i mangel herav makaroni eller ris	750	»
eller tørrede eller på annen måte preserverte po-
teter	400	»
12. Friske grønnsaker og rotfrukter i tillegg til
den rasjon som gis i henhold til nr. 11	1800	»

- 15 oktbr. I mangel herav enten saltede eller hermetiske 550 gr.
eller tørrede (erter og bønner undtatt) 180 »
Av de her nevnte mengder må ikke mere enn
halvparten være hodekål.
13. Erter og bønner tilsammen 400 »
14. Ris, sagogryn eller polenta 250 »
Byggryn 50 »
Havregryn 350 »
Benyttes havregrøt til frokost ved siden av
kaffe eller kakao og smørbrød, går det med til
dette omtrent 70 gr. pr. dag.
15. Frisk frukt 400 »
eller tørret 150 »
eller syltetøi 300 »
16. Kondensert usukret melk til kaffe og te 450 »
og tilmatlagning m. v. 300 »
eller
sterilisert melk eller frisk melk når slik kan
brukes, til kaffe og te 1225 »
og til matlagning m. v. 750 »
eller
tørrmelk til kaffe og te 135 »
og til matlagning m. v. 90 »
17. Hvetemel i tillegg til mel til brødbakning 250 »
18. Ved proviantering tas med tilstrekkelig til mat-
lagning av smør eller margarin, potetmel, salt,
sukker, sennep, pepper og eddik.
19. Citronsaft (lemonjuice eller limejuice) skal tas
med i tilstrekkelig mengde i fart sønnenfor
33° n. br. på hver reise som antas å ville vare
over en måned. Dersom de friske poteter (jams,
batater), grønnsaker eller den friske frukt slipper
op eller dersom noen ombord viser tegn til skjør-
buk, gis hver mann daglig ca. 30 gr. (2 spise-
skjeer) med like meget sukker i $\frac{1}{4}$ liter vann
til middagen.
På skib som skal drive fangst i farvann søn-
nenfor 33° n. br. skal også tas med en passende
mengde av et B-vitaminholdig gjærpreparat til
bruk hvis noen ombord angripes av beri-beri.
20. Vann til matlagning og drikkevann 35 liter
Hertil kommer det som går med til drikkevann
til maskinfolkene. Til deres avbenyttelse stilles
vann som det er rørt grovt havremel i, 1 spiseskje
til 1 liter vann.

Hvor en proviantsort kan gis istedenfor en annen kan 15 oktbr. det også brukes forholdsmessige mengder av hver sort. Føreren bestemmer hvilken proviantsort skal brukes.

Regelmessig veining eller måling behøver ikke å finne sted, medmindre et flertall av mannskapet forlanger det.

Om sykekost se forskrifter om medisinforsyning på norske skib av 21 juli 1894, tillegg II.

§ 8.

1. Av det myke brød som anvendes ombord skal minst halvparten være bakt av sammalt mel. Brød må ikke utleveres før dagen efter at det er bakt.

Er det mangler ved det ferske brød, såsom rårand, skal det brukes hårdt brød.

Det kan også eller gis inntil 150 gr. hårdt brød istedenfor 225 gr. av det myke. Dette hårde brød kan inneholde inntil 20 pct. kli.

2. Rasjonene av kjøtt, flesk og fisk er beregnet på å skulle være mere enn tilstrekkelige til et ordentlig middagsmåltid. Det som ikke trenges til middag, anvendes til servering av en varm rett til aftens enten den samme eller en annen dag, således at det gjennemsnittlig gis så meget pr. dag som de foreskrevne rasjoner.
3. Ferskt kjøtt gis, når det kan skaffes, til middag minst 2 ganger, høist 5 ganger i uken. Gis det mer enn 2 ganger, skal det minst 1 gang være stekt.
4. Salt kjøtt gis til middag minst 1 gang, høist 2 ganger i uken.
5. Flesk gis i koldt klima minst 1 gang i uken sammen med salt, hermetisk eller tørret kjøtt.
6. Fisk gis til middag minst 1 gang, høist 4 ganger i uken. Fortrinsvis skal fersk fisk brukes. Hermetisk, saltet eller tørret fisk kan ikke gis mere enn 3 ganger i uken og ingen enkelt av disse sorter mere enn 2 ganger i uken.
7. Mat som er opbevart hermetisk må i det hele ikke brukes mere enn 3 ganger i uken som hovedrett til middag.
8. Melkemat gis minst 1 gang i uken til middag.
Såfremt det utenfor Norge, Sverige eller Danmark anskaffes frisk upasteurisert melk fra land, må den bare brukes i kokt tilstand eller til matlagning.
9. Frisk frukt, fruktpai, fruktgrøt, pudding, pannekake eller lignende gis minst 3 ganger i uken som tillegg til den vanlige middag.
10. Søtsuppe tilberedt med sukker og med frisk, preservert eller tørret frukt eller med natursaft eller vin gis minst 1 gang i uken til middag.

- 15 oktbr. 11. Til hvert middagsmåltid skal såvidt mulig gis røtter eller grønnsaker — såsom gulerøtter, neper, kålrabi, kål, løk, pumpkins, selleri, tomater — helst friske, men i mangel herav saltede, hermetiske eller tørrede. Av tørrede grønnsaker er erter og bønner å foretrekke.
12. Den friske frukt skal ikke kokes med mindre det er nødvendig for å bevare den eller på grunn av smittefare. De grønnsaker som egner sig til det bør engang i blandt gis i rå tilstand.
13. En justert kilovekt skal være ombord.

§ 9. Med iakttagelse av de påbud som er gitt i §§ 7 og 8 kan skibsføreren ordne forpleiningen ombord således som det finnes hensiktsmessig efter forholdene og klimaet. Han skal sørge for at det blir størst mulig avveksling i kostholdet såvel ved proviantering som ved matens tilberedning. Slike næringsmidler som kan tjene til forbedring av kostholdet og til forebygging av sykdommer som står i forbindelse med det, bør derfor tas med i størst mulig utstrekning. Dette gjelder både varer av de sorter som er nevnt i § 7, og andre.

Friske poteter, frisk frukt og friske grønnsaker skal, når det er gjørlig, tas med for hele den forestående reise. På samme måte som andre friske rotfrukter og grønnsaker skal poteter opbevares på et mørkt og såvidt mulig tørt og kjølig sted.

Frisk frukt bør, navnlig i varmt klima, når det er anledning til det, brukes i større mengder enn påbudt i § 7.

Som frokostrett ved siden av kakao eller kaffe og smørbrød anbefales havregrøt av presset gryn.

Da de pålegg for kostholdet som er gitt foran, nærmest er beregnet på et temperert klima, må det såvel i koldt som i tropisk klima gjøres slike forandringer i kostholdet som forholdene tilsier og forskriftene i de foranstående paragrafer tillater.

I koldt klima må det således gis mere fettholdig mat enn i tempererte strøk. I varmt klima kan fettmengden innskrenkes, og det må ikke gis for meget salt mat.

Fersk fisk må kun gis forsåvidt man har sikker kunnskap om at den ikke er giftig.

§ 10. Utbryter under reisen sykdommer som formodes å skyldes mangler ved provianten eller forurenset drikkevann og som antas å medføre fare, skal havn anløpes for å skaffe ny proviant eller friskt vann og lægehjelp.

Det påhviler skibsføreren i alle tilfeller når det er optrådt sykdom ombord som antas å stå i forbindelse med kostholdet, således når noen har vist tegn til å være angrepet av beri-beri eller skjorbuk, å sende skriftlig rapport til Sjøfarts-

kontoret. I rapporten inntas det som er anført i dagboken om 15 oktbr. sykdomstilfellet med nærmere opplysning om hvad som antas å være årsak til sykdommen og om det som er foretatt for å helbrede den eller de syke.

Rapporten skal leses op for og medundertegnes av de to eldste av mannskapet og — om mulig — av de syke. De skal alle opfordres til å komme frem med og få anledning til å tilføie de bemerkninger de måtte ha å gjøre.

§ 11. Skipsføreren plikter å føre betryggende tilsyn med at det ved tillagningen og utleveringen av maten iakttas gjennemført renslighet og med at kosten blir godt tilberedt.

§ 12. Mannskapet må ikke kaste overbord eller fjerne fra skibet proviant som det har fått tildelt. Det som ikke går med tilhører skibet og leveres tilbake til stuerten.

§ 13. Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter i henhold til § 339, 2 i den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 forsåvidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse.

§ 14. Disse forskrifter trer i kraft 1 januar 1938.

Fra samme tid opheves Den norske regjerings resolusjon av 24 november 1905 om Kostreglement for den norske handelsflåte og de kongelige resolusjoner av 24 september 1915 og 12 september 1924 om endringer i og tillegg til dette reglement.

II.

Disse forskrifter trer ikraft 1 januar 1938.

III.

Det ved den norske regjerings resolusjon av 24 november 1905 fastsatte kostreglement for den norske handelsflåte med endringer og tillegg fastsatt ved kongelige resolusjoner av 24 september 1915 og 12 september 1924 opheves fra samme tid.

Skriv frå Socialdepartementet.

15 oktbr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Straumsnes heradstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 3 september d. å. om vedtekt om stengjingsstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 november d. å.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal med dei nedannemnde undantak i tida frå og med 14 april til og med 14 oktober på

Norsk Lovtidende, 1ste avd. Nr. 38, 1937.

3

15 oktbr. kvardagar vera stengde frå kl. 20 til kl. 8 og i tida frå og med 15 oktober til og med 13 april frå kl. 19 til kl. 8½. Dei siste 8 kvardagar fyre jolaftan kan utsalsstadene haldast opne til kl. 20.

Påskeaftan, pinseaftan, jolaftan og nyårsaftan stengjast kl. 18.

1 og 17 mai vert stengt kl. 15.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjingstida må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedera kunder som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 3. Bensinstasjonar går ikkje inn under fyresegnene i denne vedtekta.

§ 4. Brot på denne vedtekta vert straffa etter lova. Jfr. straffelova § 339, 2.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.

Grøndahl & Søn boktrykkeri, Oslo.